

4 Акції солідарності з кримськими патріотами відбулися в Києві та інших містах України і світу

9 Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ВІВТОРОК, 28 ЛЮТОГО 2017 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№38 (5907)

ЦИТАТА ДНЯ

ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«Ми зараз як зіницю ока маємо берегти паростки економічного зростання».

Президент про підґрунтя, яке в подальшому забезпечить успіх суспільних перетворень

2

В.О. ЗАВКАФЕДРИ ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ГРИГОРІЙ ШАРІЙ:

«Про повернення затоплених Дніпром земель треба думати вже сьогодні»

Коли наприкінці 1950-х років на Дніпрі будували каскад водосховищ, зокрема й для забезпечення водою Донбасу та Криму, будівничих мало турбувала доля унікальних українських чорноземів. У підсумку затопили 709 тисяч гектарів — майже 1% території України. Фактично під воду пустили пів-Японії або цілу Голландію. Парадокс: у світі не вистачає родючої землі, а в нас із легкістю занапастили більш як 70 тисяч гектарів ріллі, 280 тисяч гектарів земель лісового фонду.

Кореспондент «УК» розпитав кандидата наук з державного управління, в. о. завкафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка Григорія ШАРОГО, що він думає про перспективу повернення цієї землі в народно-господарський обіг.

УК Григорію Івановичу, сподіваюся, вам відомо, в якому нині стані перебуває дніпровський гідрокаскад?

— На превеликий жаль, усі водосховища у жалюгідному стані. Коли будували гідровузли, економили на всьому, зокрема й на будівництві водосховищ. Не зважали і на людей: 3,2 мільйона відселили, затопивши 10 тисяч кладовищ. Нові водосховища тільки частково обвалували, не допустивши підтоплення до запланованих ще 197 тисяч гектарів суші. Нині ця територія під загрозою постійного підтоплення. Тепер тільки для того, щоб цього не допустити, державі доведеться витратити мільярди гривень. А водосховища, розповзаючись, міліють. На цей час площі під мілинами і топляками навколо всіх водосховищ уздовж Дніпра становлять майже 130 тисяч гектарів.

4

ЦИФРА ДНЯ

8,386 млрд м³

становили на початок тижня запаси природного газу в українських підземних сховищах, за даними компанії «Укртрансгаз»

Битва за умми

Демонтаж пам'ятника Леніну в Запоріжжі. Чим сьогодні пишатимуться нащадки запорізьких козаків?

ГІБРИДНА ВІЙНА. Усвідомлення себе незалежною нацією — найсильніша зброя проти агресора

Країна готується до посівної

МАЙБУТНІЙ УРОЖАЙ. Посівна площа сільськогосподарських культур під урожай цього року становитиме 26,8 мільйона гектарів, що відповідає площам посіву 2016-го, повідомляє прес-служба Міністерства аграрної політики та продовольства. Відомство очікує, що зернові культури буде посіяно на 14,4 мільйона гектарів, що становить 54% у структурі посівних площ країни. За інформацією УНІАН, це відповідає нормативам оптимального співвідношення культур у сівозмінах. Посів ярих зернових культур попередньо передбачають розмістити на площі 7,2 мільйона гектарів, з них ранніх — 2,4 мільйона. Попередні дані передбачають, що найбільша частка у прогнозованій структурі посівних площ припадає на пшеницю (23,6%), соняшник (20%), кукурудзу на зерно (16,4%), ячмінь (9,7%), сою (7,2%).

Озимі зернові культури в Україні станом на 27 лютого зійшли на 6,8 мільйона гектарів, що становить 95% засіяних площ. Згідно з повідомленням, у доброму й задовільному стані перебувають 81% сходів, у слабкому й прорідженому — 19%. Сходи озимого ріпаку отримано на площі 860 тисяч гектарів (96% посівів), з них у доброму і задовільному стані — 689 тисяч гектарів (81% посівів), у слабкому і прорідженому — 170 тисяч (19,8% посівів). Аграрії почали весняне підживлення озимих у десяти областях. Станом на 27 лютого підживлення озимих на зерно проведено на площі 579 тисяч гектарів, або 8% прогнозу, озимий ріпак підживлено на 96 тисячах гектарів (11%). Найбільше підживлено озимих в Одеській (241 тисяча гектарів, 32% прогнозу), Миколаївській (111 тисяч гектарів, 19%), Херсонській (103 тисячі гектарів, 19%) і Запорізькій (69 тисяч гектарів, 10%) областях.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

У Дніпрі відчувають вигоди децентралізації

РЕГІОН. Об'єднання зусиль центру й місцевої влади починає давати реальні плюси територіальним громадам

Михайло ЮРЧЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Новий тиждень Президент Петро Порошенко розпочав у Дніпрі, де взяв участь у відкритті після реконструкції будівлі діагностичної поліклініки й відділення анестезіології та інтенсивної терапії для новонароджених комунального закладу «Дніпропетровська обласна дитяча клінічна лікарня». Цей захід став святковим не лише для міста і області. Адже він засвідчив позитивні зміни, які відбуваються у всій країні на державному й місцевому рівнях.

«Може наголосити, що таких лікарень в Україні поки що одиниці. Тут усе, як у найкращих лікарнях Європи: нові обладнання, технології. Для відділення купили надсучасний апарат штучної вентиляції легенів. Подбали про незалежну систему живлення: три джерела електрики — у будь-якій ситуації відділення буде зі світлом і зможе працювати. Приміщення обладнане надсучасною системою клімат-контролю й вентиляції, які забезпечують температуру повітря і вологість, необхідну немовлятам. Система нейтралізує і запобігає поширенню бактерій», — вдався до подробиць глава держави. Після цього передав у подарунок медичному закладу апарат для проведення екстракорпоральної мембранної оксигенації.

Дніпровські лікарі щодня рятують життя українських бійців. Уклін їм за подвиг

Область відкрита для інвесторів

Роботу медиків у відділенні повністю комп'ютеризовано. Упроваджують електронний документообіг і навіть швидше, ніж в уряді чи Адміністрації Президента. Завдяки цьому всі дані й аналізи з медичного обладнання надходять до комп'ютерів лікарів. Пациєнтам не потрібно буде витрачати час і ходити по результати аналізів. Медики лікарні в режимі реального часу зможуть консультуватися з колегами з усього світу.

Президент нагадав, що в межах передвиборчої кампанії наголошував на де-

централізації, коли кошти з центру передають місцевим територіальним громадам. І вони насправді надійшли, «і з Києва ніхто не втручається, як громаді розподіляти ці кошти. Так само, як і обласна рада», — додав Президент.

40% коштів на реконструкцію центру надійшли з Державного фонду регіонального розвитку, 60% — з місцевого бюджету. Загалом на ремонтні роботи було надано 100 мільйонів гривень. А до 85-річчя області тут реалізують десятки важливих проєктів: будують дитсадки, лікарні, житлові будинки, дороги, водоводи.

Окремо увагу Петро Порошенко звернув на будівництво доріг: «Ми прогово-

рили з головою обласної державної адміністрації, що мільярд гривень буде залучено за рахунок коштів місцевих бюджетів і майже три області розраховує отримати за рахунок коштів Укравтодору», — уточнив Президент, сподіваючись, що пріоритетом стане якісний ремонт дороги на Кривий Ріг і будівництво об'їзної.

Область відкрита для інвесторів, упроваджує інновації й задає вектор розвитку всієї країни. Тож, спираючись на поточні статистичні дані, які демонструють макрофінансову стабілізацію та відновлення економічного зростання, можна зробити висновок, що найгірше в економіці позаду, повідом-

ляє департамент прес-служби АП. Цей висновок підтверджує і підтримка наших міжнародних партнерів.

«Своїм пріоритетом вважаю забезпечення політичних умов для реформ і відновлення економіки. Як Президент усіма доступними законними способами протидіяти спробам дестабілізувати країну і звести нанівець перші дуже важкі, але вагомими результатами, які забезпечила влада і буквально вистраждав український народ», — переконано заявив Петро Порошенко.

Надійний форпост українства

Дніпріанам і жителям області Президент подякував за внесок у захист України, її суверенітету, територіальної цілісності й незалежності.

«Саме тут, у Дніпрі, хвили так званої руської весни розбилися об тверді й міцні дніпровські пороги українського патріотизму. Саме ваша рішуча позиція не залишила ворогові жодного шансу на реалізацію так званого проєкту «Новоросія». Саме тут, у Дніпрі, його було поховано нашими об'єднаними зусиллями. І зараз ніхто про нього навіть не згадує», — наголосив Петро Порошенко.

Не можна не погодитися з тим, що саме в навоколишніх козацьких степах розвіялися путінські плани, спрямовані на розчленування нашої держави. Саме в цих краях Україна виграла генеральну битву за свої цілісність і соборність.

Близько 21 тисячі військовослужбовців мобілізовано в області за шість хвиль, з яких майже кожен п'ятий був добровольцем. Торік з області за контрактом пішли служити понад 4 тисячі бійців, ще сотні приєдналися до них з початку 2017-го.

Побував Президент і в місцевому військовому госпіталі. Боротьба за нього була тривалою, але нині його зареєстровано у Фонді державного майна як державну власність.

Міністрові оборони Степанові Полтораку доручено надати необхідні кошти на фінансування проєкту з поліпшення умов роботи шпиталю. Ідеться про 10 мільйонів гривень. Президент особливо акцентував увагу міністра на необхідності встановлення тут нового обладнання.

Тисячі військових за 2,5 року пройшли лікування у шпиталі, а лікарі продемонстрували героїзм, рятуючи життя важкопоранених, що сміливо можна назвати подвигом.

Ознайомився Президент і з ходом будівництва метро в обласному центрі, про що ми розповімо окремо.

Результати 2016-го надають оптимізму 2017-му

ПОЗИЦІЯ. Прем'єр має намір за будь-яких обставин вийти на тривідсотковий рівень зростання економіки

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

Засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради цього року проводили вперше. Цей захід знадобився Прем'єр-міністру Володимирі Гройсману, щоб провести професійну дискусію з питань енергетичної блокади, влаштованої на сході. Від уряду висували просту позицію: влада готова до діалогу, але аж ніяк не готова до диверсій, спрямованих проти українців. Саме тому в Кабміні намагаються вести копійку роботу над утриманням енергетичної системи країни в робочому стані.

Ішлося про підготовку уряду ще з літа до осіннього опалювального сезону 2016—2017 років. За нагадування було взято «критично низькі запаси антрацитового вугілля», скрутну на той час ситуацію в атомній енергетиці й торішнє завдання забезпечити надійне енергопостачання країни, щоб не допустити вیاєвих відключень. За даними Володимира Гройсма-

на, в результаті питома вага атомної енергетики зросла з 47% до 57%, на теплових станціях, які виробляють 30% енергетики країни, вдалося сформувати потрібний сезонний резерв антрацитового вугілля.

Артистам не місце в політиці

Главі уряду здавалося, що передбачення й заяви щодо можливого пережиття постачання вугілля росіянами лунали доволі часто. Однак Прем'єру за цей період жодного разу не спадало на думку, що деякі українці «прийдуть і перекриють». Він усвідомлює, що говорити про негативні наслідки блокади вигідно й корисно певним особам. У цьому контексті висновок простий: «Я вже казав: хто хоче популярності, нехай іде в артисти. Наше завдання — забезпечити успіх нашої держави. У цьому успіху є популярні речі, так і непопулярні рішення. І треба бути чесними як перед со-

бою, так і перед мільйонами українців».

Його позиція полягає у твердженні, згідно з яким нестача вугілля призведе до вیاєвих відключень, зупинки металургійної галузі, підриву економічного зростання. Однак не все видається Прем'єрові у темних тонах, коли постає питання енергетичної блокади. Його слова цитує департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну: «Якщо ми відпрацюємо сформовані стратегічні запаси і постачання енергетичного й коксівного вугілля не відновиться, отримаємо два наслідки для металургії. По-перше, в країні буде дефіцит електричної енергії, що вплине на якість життя громадян і економіку. Жити містам у темряві, коли в нас є всі потужності для виробництва, неприпустимо. По-друге, теплові станції, які виробляють тепло для українських міст, там, де немає резервів і альтернативних видів палива, будуть змушені зупинитися».

Окремо Прем'єр нагадав про захмарну долю 300 тисяч українців, котрі працюють у металургійному комплексі. Він формує 12% ВВП, забезпечує понад 20% надходження валютної виручки в Україні. Тож за умови зупинки комплексу економічне зростання країни надовго розтягнеться у часі.

Передумови розвитку визначено

Якщо шукати у словах Прем'єра підтекст, то «об'єктивна» — це без негативних наслідків для українців. «Я проти зловживань під час перетину, але за те, щоб ми не завдавали шкоди громадянам, — означив позицію глава уряду. — Знаю, що наші вороги зовні і, можливо, всередині все робитимуть, щоб ми не досягли успіху, бо наш економічний і соціальний успіх дехто вважає за особисту поразку. Тому сигнал 2,2% зростання ВВП за результатами 2016 року, коли

дехто з наших сусідів має падіння, для них виклик».

Щоправда, негативні тенденції у країні не похитнули впевненості Прем'єра у завершенні року з прогнозованим зростанням економіки на рівні 3%. Тут нюанс один: уряду не повинні чинити перепон під час реалізації пріоритетних завдань. «Ми бачимо оптимістичне зростання. На 2017 рік ми заклали 3% зростання, але думаємо, що можемо цей показник збільшити. Єдине, щоб ми самі собі не створювали проблем. Це ключове питання. Це означитиме, що в Україні буде робота, ми вироблятимемо більше продукції, заробітні плати зростатимуть, зокрема питома вага заробітних плат у виробленні продукції, й ми працюватимемо на спільний успіх», — сказав він.

КМУ приділяє увагу створенню якісного середовища для інвестицій і відновлення промислового потенціалу України. Створено офіс залучення та підтримки інвестицій, Національний комітет із про-

мислового розвитку як механізм для визначення необхідних завдань щодо відновлення української промисловості, працює офіс з просування експорту. Ці три інструменти і є ланцюгом впливу на розвиток економіки. Її зростання забезпечить вирішення питань соціального характеру. На часі створення справедливої пенсійної системи, підвищення заробітних плат громадян.

Коли йшлося про енергоефективність, Прем'єр нагадав про зупинку урядом падіння видобутку українського газу. Нині зростання власного видобутку сягнуло понад 100 мільйонів кубометрів. А в 2017-му прогнозоване зростання очікується на рівні 500 мільйонів кубів. Одним із головних документів стане Середньостроковий план пріоритетних дій уряду до 2020 року. «Результати 2016 року дають повний оптимізм щодо зміни ситуації в кращий бік у 2017 році», — резюмував глава уряду.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

УРЯДОВИЙ КОНТАКТНИЙ ЦЕНТР ПОВІДОМЛЯЄ

І безкоштовна медицина має бути якісною

НА ЧАСІ. Недостатнє фінансування лікувальних закладів — причина незручностей для пацієнтів

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Офіційно в Україні у державних і комунальних закладах охорони здоров'я основні види медичної допомоги — швидка й невідкладна, амбулаторно-поліклінічна, стаціонарна тощо — для населення безплатні. Це врегульовано урядовою постановою від 11.07.2002 р. № 955 «Про затвердження Програми подання громадянам гарантованої державою безоплатної медичної допомоги». Але чимало пацієнтів, збираючись на консультацію до лікаря, готує якісь гривні для «подяки». А якщо йдеться про тривале лікування — потрібна чимала сума на ліки й обслуговування. Проте кошти не завжди є під рукою, а лікуватися потрібно негайно. Тож із приводу питань безплатного обслуговування у медичних закладах та наявності необхідних медикаментів громадяни звертаються на урядову гарячу лінію.

За повідомленням управління взаємодії з громадськістю Урядового контактного центру, протягом 2016-го та з початку 2017 року на урядову гарячу лінію надійшло понад 6800 звернень з питань діяльності закладів охорони здоров'я, здебільшого

від жителів Дніпропетровської, Харківської, Київської областей та м. Києва.

Люди переважно просили сприяння у госпіталізації до державних і комунальних закладів охорони здоров'я, скаржилися на відмову в безкоштовному обслуговуванні у цих медзакладах, нестачу бланків листків непрацездатності, закриття чи реорганізацію медичних закладів, незадовільну організацію прийому пацієнтів, незадовільний санітарний стан у приміщеннях, а також зверталися по сприяння у поліпшенні матеріально-технічного й кадрового забезпечення медичних закладів.

Заявник з Полтавщини повідомив, що його тесть перебуває в дуже складному стані з діагнозом «рак підшлункової залози 4-ї стадії» й страждає від болю. Проте у міській клінічній поліклініці №3 Полтави знеболювальні наркотичні ліки для полегшення болю для тестя не надають. Звернення розглянуло управління охорони здоров'я виконкому Полтавської міськради. У підсумку тестя заявника забезпечено знеболювальним препаратом безплатно. Про це заявник повідомив зворотним зв'язком.

Пенсіонер з Одещини звернувся із прохан-

ням забезпечити Березівську міську лікарню плівкою для рентгену. Адже пільговики були змушені купувати плівку для обстеження за власні кошти. Звернення розглянули в Березівській РДА. Заявнику повідомили, що для фінансування цієї лікарні надійшло недостатньо коштів, тому за рішенням Березівської райради фінансування буде збільшено за рахунок коштів районного бюджету та Червоноармійської об'єднаної громади. Тож з'явиться можливість придбати всі необхідні медикаменти й матеріали для медзакладу.

Вимушена переселенка з Краматорська, яка ніколи проживала в Києві, попросила роз'яснити, чи обов'язково платити благодійні внески у столичних поліклініках, якщо нема київської реєстрації. Звернення уважно розглянуло й опрацювало управління охорони здоров'я Дніпровської районної в місті Києві держадміністрації. Заявниці роз'яснили, що під час прийому лікаря пацієнтові можуть запропонувати відповідно до постанови Кабінету Міністрів № 1222 від 04.08.2000 р. «Про затвердження Порядку отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних

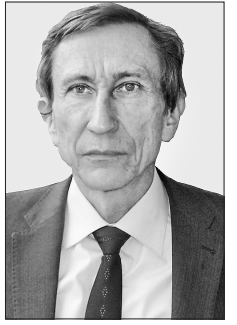
осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування» зробити благодійний внесок за власним бажанням через установи банку або касу закладу. Проте відмова пацієнта не впливає на якість надання медичної допомоги.

За період з 20 до 26 лютого цього року на урядову гарячу лінію надійшло 39 596 дзвінків, а також 950 звернень зареєстровано через інтернет. Отримати оперативну відповідь, роз'яснення чи довідкову інформацію громадяни можуть, звернувшись на урядову гарячу лінію за номером телефону 1545 цілодобово та безкоштовно зі столичних операторів (Київстар, Vodafone Україна, Lifecell).

1545
Урядова телефонна гаряча лінія працює цілодобово.
0-800-503-045 — гаряча лінія для підприємців
044-284-19-15 — для жителів м. Києва.
+380 44 284-19-15 — для громадян, які перебувають за кордоном.
Веб-сайт Урядового контактного центру www.ukc.gov.ua

ПРОШУ СЛОВА!

Весняні струмки як підстава згадати про воду

Віктор ВИШНЕВСЬКИЙ,
доктор географічних наук,
для «Урядового кур'єра»

Знастанням тепла і появою перших весняних струмків дедалі більше звертаєш увагу на воду, а відповідно і на проблеми, з нею пов'язані. Найважливіша з них — доволі низька якість, що позначається на здоров'ї кожного з нас. Чому ця якість далеко не найвища? Тут багато чинників: від низької культури населення до нестачі коштів на модернізацію очисних споруд. Додамо ще й вади законодавства, яке дуже часто писали і, на жаль, пишуть, орієнтуючись на інтереси влади і бізнесу, що здебільшого синоніми.

Далеко не задля чистоти води кілька років тому було змінено законодавство, згідно з яким дозволи на спеціальне водокористування (тобто із застосуванням технічних засобів) нині видають структурні підрозділи облдержадміністрацій. Зрозуміло, що за таких умов на місцях роблять те, чого вимагають. А йдеться про забір і скидання значного обсягу води, а в останньому разі ще й з великою кількістю шкідливих домішок.

Дуже часто про людей, які живуть нижче за течією, забувають. А серед них діти, які із задоволенням хлюпаються навіть у брудній воді. Багато з них не знає про існування інфекційних хвороб. Дорослі знають. Але дуже часто діють не по совісті. Приміром, багатьом київським екологам і чиновникам відомо, що в Києві біля вулиці Валерія Лобановського є мікрорайон (вулиці Мистецька, Гвардійська), де в річку Совка, притоку Либеді, з приватного сектору скидають неочищені стоки з туалетів. Не відчувати цей сморід і не помічати скидання неможливо. І що ж? Усім відомо, але ситуація залишається без змін. Однак вода з Либеді з усіма тими пахощами за кілька кілометрів потрапляє у Дніпро та омиває елітні садиби Кончі-Заспи.

Значною мірою ігнорування інтересів природи і, звісно, людей — спадок колишнього СРСР, де на словах усе задля людей робили. Приміром, встановлювали дуже жорсткі вимоги щодо очищення води, яку подавали у водопровідну мережу. Але чи можна зі смердючої рідини зробити джерельної якості?

Певною мірою суспільні зміни, що відбуваються в нашій країні, зокрема її орієнтація на норми життя Європейського Союзу, торкнулися й законодавства України. За ініціативи Державного агентства водних ресурсів минулої осені було внесено дуже важливі зміни у Водний кодекс — основний документ, що стосується використання та охорони водних ресурсів. Головне тут посилення уваги до самих водних об'єктів і поліпшення їхнього стану. У цьому разі важливий так званий басейновий принцип управління водними ресурсами. Задля його реалізації виконано відповідне районування території, а також змінено організаційну структуру Держводагентства. Підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном». Відповідно до цього документа, для основних водних басейнів країни (Дніпра, Дністра та ін.) слід розробити конкретні рекомендації, спрямовані на досягнення доброго екологічного стану річок. Важливе надання права Держводагентству видачі дозволів на спеціальне водокористування, без якого басейновий принцип управління неможливий. На черзі — схвалення документів, які мають наблизити українське законодавство до європейського.

ФОТОФАКТ

ПАМ'ЯТЬ. Цими вихідними у Бабиному Яру відкрито пам'ятник українській поетесі, публіцистці, активній діячці антифашистського спротиву та ОУН. Монумент освятило духовенство УПЦ КП.

Саме в лютому 1942 року вона знайшла тут люту смерть від рук нацистських загарбників. Цими днями 75 років тому в урочищі було закатовано сотні інших патріотів України. «Дивлячись на цю струнку постать молодої української поетеси, відчуваєш, наскільки сильною духом вона була, — поділився враженнями віце-прем'єр-міністр Павло Розенко. — Знаючи про ймовірну страту й катування, вона не втекла з Києва в непростий для нашої столиці час, а залишилась і боролась на окупованій нацистами території». І вшановуючи пам'ять Олени Теліги та її побратимів з Організації Українських Націоналістів, суспільство дає відповідь на ті радянські, а тепер російські міфи про роль і місце українських патріотів, зокрема ОУН, у Другій світовій війні.

Боротьба за незалежність триває на всіх фронтах і досі. Як зі зброєю в руках, так і на інформаційному та історичному фронтах. «Наше спільне завдання — протистояти російській агресії. Україна була, є і буде незалежною демократичною цивілізованою державою», — цитує слова урядовця його прес-служба. За це й віддала своє молоде життя Олена Теліга.

Фото з сайту 44.ua

І «Оскарів» роздали, і публіку потішили

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

НЕ ТРЕБА ЛА-ЛА... У ніч проти понеділка в Лос-Анджелесі відбулася 89-та церемонія вручення найпрестижнішої нагороди за досягнення в галузі кінематографа. Цього разу американська Академія кінематографічних мистецтв і наук обрала найкращих у 24 номінаціях.

Найбільше номінацій мав мюзикл «Ла Ла Ленд» — 14, однак отримав лише 6 премій і став об'єктом найбільшого конфузу за всю історію премії. Адже спершу стрічку оголосили найкращим фільмом року. Актори навіть вийшли на сцену і отримали найпрестижнішу статуетку, раптом хтось з акторів прочитав картку, яка була в конверті. На ній чорним по білому було зазначено назву іншого номінанта — фільм «Місячне сяйво», який у трьох частинах розповідає про дорослішання темношкірого парубка на ім'я Шарон.

Але найкращим режисером став-таки Дем'єн Шазелл, який зняв «Ла Ла Ленд». Він наймолодший оscarоносний режисер — 32 роки.

Найкращим актором академіки визнали Кейсі Аффлека за роль у стрічці «Манчестер біля моря». А найкращою акторкою — Емму Стоун («Ла Ла Ленд»).

Золота статуетка за найкращу чоловічу роль другого плану дісталася Махершалу Алі за роль у фільмі «Місячне сяйво».

Найкращою акторкою другого плану стала Віола Девіс («Огорожі»).

Найкращий фільм іноземною мовою обирали з-поміж «Тоні Ердманн» (Німеччина), «Комівояжер» (Іран), «Друге життя Уве» (Швеція), «Моя земля» (Данія), «Танна» (Австралія). Переміг «Комівояжер».

Однак Асгар Фархаді, який зняв цей драматичний фільм, не прийняв на церемонію нагородження через «закон Трампа», яким обмежено в'їзд у США представників мусульманських країн. Фархаді та його команда відмовилися їхати до США, навіть якби для них зробили виняток.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про звільнення в запас військовослужбовців строкової служби, строки проведення чергових призовів та чергові призови громадян України на строкову військову службу у 2017 році

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 106 Конституції України та на виконання Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» постановляю:

1. Звільнити в запас із Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної спеціальної служби транспорту:

1) військовослужбовців строкової служби, які мають ступінь вищої освіти спеціаліст або магістр та виступили встановлені строки строкової військової служби:

у травні — червні 2017 року;

у жовтні — листопаді 2017 року;

2) інших військовослужбовців строкової служби, які виступили встановлені строки строкової військової служби:

у квітні — червні 2017 року;

у жовтні — грудні 2017 року.

2. Визначити на 2017 рік такі строки проведення чергових призовів громадян України на строкову військову службу:

1) квітень — травень;

2) жовтень — листопад.

3. Призвати на строкову військову службу придатних за станом здоров'я до військової служби громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військову частину виповнилося 20 років, та старших осіб, які не досягли 27-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу:

1) у квітні — травні 2017 року;

2) у жовтні — листопаді 2017 року.

4. Кабінету Міністрів України визначити чисельність громадян України, які підлягають призову на строкову військову службу, та обсяги видатків для проведення чергових призовів у 2017 році.

5. Кабінету Міністрів України, обласним, Київській міській державним адміністраціям забезпечити виконання заходів, пов'язаних із підготовкою та проведенням чергових призовів громадян України на строкову військову службу.

6. Міністерству інфраструктури України забезпечити за заявками Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної спеціальної служби транспорту перевезення осіб, зазначених у статтях 1 і 3 цього Указу, з дотриманням вимог безпеки та проведення розрахунків за ці перевезення згідно з діючими тарифами.

7. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування, крім пункту 1 статті 3, який набирає чинності з 1 березня 2017 року, та пункту 2 статті 3, який набирає чинності з 1 вересня 2017 року.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
24 лютого 2017 року
№44/2017

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 21 лютого 2017 р. № 115-р
Київ

Про призначення Бойко Н. А. заступником Міністра енергетики та вугільної промисловості України з питань європейської інтеграції

Призначити Бойко Наталію Андріївну заступником Міністра енергетики та вугільної промисловості України з питань європейської інтеграції.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 21 лютого 2017 р. № 116-р
Київ

Про призначення Золотухіна Д. Ю. заступником Міністра інформаційної політики України

Призначити Золотухіна Дмитра Юрійовича заступником Міністра інформаційної політики України.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 22 лютого 2017 р. № 117-р
Київ

Про звільнення Заїки А. М. з посади Голови Державної екологічної інспекції України

Звільнити Заїку Андрія Миколайовича з посади Голови Державної екологічної інспекції України згідно з поданою заявою.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

СПІВЧУТТЯ

Судді Конституційного Суду України та колектив Секретаріату Суду висловлюють глибокі співчуття судді Конституційного Суду України Михайлу Гулятьо у зв'язку з непоправною втратою — смертю його матері

Меланій Іванівні.

Поділяємо з Вами біль і горе втрати найдорожчої людини. Щиро підтримуємо Вас і ваших рідних та близьких у цю скорботну годину.

Світла пам'ять про Меланію Іванівну назавжди залишиться в серцях тих, хто її знав, шанував і любив.

«Про повернення затоплених Дніпром земель треба думати вже сьогодні»

В.о. завкафедри
Полтавського
національного
технічного університету
Григорій ШАРИЙ

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Ці гектари якось можна забрати у Дніпра?

— Думаю, можна. Європа взагалі відмовилася від водосховищ на рівнинній місцевості. І нормально. У нас була колись Рашівська ГЕС у Гадяцькому районі. Тут було величезне, до кількох мільйонів кубометрів води водосховище. Нині там луки. ГЕС немає, річка Псел тече, а землі використовують як сільгоспугіддя. Катастрофи не станеться, якщо в інших місцях заберемо у Дніпра 130 тисяч гектарів мілин із глибинами 0,5—1,5 метра. Вони й так уже заростають, річка самовідновлюється. Тільки робити це необхідно поступово, протягом десятиліть. Але ця справа — перспектива для прийдешніх поколінь. Діючи так, оздоровимо Дніпро, від якого залежить життя великих міст.

Ось тільки чи буде відвоювана у річки земля придатною для використання у сільському господарстві? А вже на дні дніпровських водосховищ повно всілякого сміття.

— Тільки на території Полтавської області 400 ставків без води. І що? Щойно вода зникла, їхнє дно швидко заросло всілякою рослинністю і навіть деревами. Та й люди зацікавлені в тому, щоб ця

земля родила. Тож тут немає жодної проблеми. Але перед тим як побудуємо гідротехнічні споруди, що дадуть змогу повернути землю у народногосподарський обіг, необхідно все ретельно прорахувати, щоб уникнути повторного підтоплення.

А скільки землі під постійною загрозою підтоплення на Полтавщині?

— Багато. Це і місто Кременчук, і Семенівський та Глобінський райони. Приблизно 50 тисяч гектарів.

В Україні, області уже ведуть якісь роботи з освоєння дніпровських мілин, реконструкції водосховищ, берегоукріплення?

— Ні, держава сконцентрувала зусилля і фінансові можливості на виробництві дніпровськими гідроелектростанціями електроенергії. На модернізацію та капітальні ремонти 6 гідровузлів уже витрачено донорських 150 мільйонів доларів та 4 мільйони євро і планують залучити ще 6,6 мільярда гривень. Згідно з розрахунками спеціалістів, після завершення цих робіт виробництво електроенергії зросте на 15%. Це чудово. Але економимо на реконструкції водосховищ, так і не побудовано рибопідійомні шлюзи, призупинилися роботи з берегоукріплення, з освоєння мілинних територій. А на них принаймні

ДОСЬЄ «УК»

Григорій ШАРИЙ. Народився 1961 р. в селі Тимченки на Полтавщині. Закінчив Полтавський сільгоспінститут, Харківський аграрний університет імені В. Докучаєва, Академію державного управління і Київську МАУП.

Працював економістом, головою колгоспу, народним депутатом СРСР, начальником Головного управління Держкомзему в Полтавській області, першим заступником начальника Головного управління Держмагентавства у Полтавській області. Нині в.о. завкафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Кандидат наук з державного управління. Почесний землепорядник України.

можна побудувати рибкомбінати.

Як думаєте, чи виправдали своє існування гідроелектростанції, що працюють на Дніпрі уже більш ніж півстоліття?

— Так. Вони важливі не стільки з точки зору виробництва електроенергії, скільки для акумуляції води, забезпечення транспортногосподарського сполучення. Якби не було цих гідровузлів із водосховищами, то навіть і не уявляю, яким би нині був Дніпро, скільки б у ньому було води. Старі люди розказують, що колись кури переходили у серпні Дніпро там, де Ревучий поріг, що трішки нижче Черкас. І, мабуть, не було б і великих міст на Дніпрі — Дніпра, Запоріжжя, Черкас, Києва. Тобто на сучасну картину розселення людей вплинула і система гідровузлів на головній водній артерії України. Якщо проводити їх реконструкцію чи демонтаж, то треба передбачити й можливі зміни у системі розселення людей, забезпеченні їх водою та енергією.

Ви сказали, що на Полтавщині чимало ставків без води. Яку площу вони займають?

— Тисячі гектарів.

Цю землю теж можна використовувати у народному господарстві?

— Безумовно, але цього треба захотіти. Потрібні великі інвестиції, щоб на цій землі вирощувати овочі та інші сільськогосподарські культури. Її скоріше можна використовувати як пасовища. Однак в області фактично ліквідовано тваринництво. У нас і так не використовують за цільовим призначенням більш як 200 тисяч гектарів сінокосів і пасовищ.

Проблеми тут є. Але попри це, про повернення затоплених земель, ріллі думати треба і слід до цього готуватися. Не такі ми багаті, щоб розкидатися десятками тисяч гектарів родючих чорноземів. І необхідно робити реконструкцію гідрокаскаду. Потрібно розробити програму порятунку для кожного водосховища окремо. Вважаю, що національна програма порятунку Дніпра має бути набагато глибшою, масштабнішою і стосуватися таких кардинальних рішень та інвестиційних проектів. Це особливо важливо з огляду на виклики сьогодення.

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

Півострів перетворюється на територію страху

Леонід ОЛЬШЕВСЬКИЙ
для «Урядового кур'єра»

ЧОРНІ ДАТИ. Акції солідарності з кримськими патріотами відбулися в Україні й світі.

Марш протесту й мітинг пройшли 26 лютого у Києві, в День опору Криму російській окупації. Учасники заходів закликали міжнародне співтовариство рішучіше тиснути на Росію для припинення анексії півострова. Вони тримали прапори, портрети ув'язнених кримчан, звучала українська і кримськотатарська музика.

Серед організаторів акції — Меджліс кримськотатарського народу, АвтоМайдан Київ, «Крим-SOS», інші громадські організації.

«Відбулися події, які для людей стали бідою, їх можна назвати злочинами. Вони тривають досі, їхні наслідки накопи-

чуються і погіршують життя. Такі реалії окупованого Криму. Війна триває, ворог — Москва, на жаль. Ніколи не думав, що дійду таких висновків. Але насправді те, що робимо в дні, пов'язані з третього річницею окупації Криму, — щоб підтримати людей, які постійно живуть в умовах окупованого півострова», — заявив на підготовчій пресконференції в Укрінформі глава Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров.

Акції солідарності пройшли також в Анкарі, Варшаві, Львові, інших містах. В Анкарі десятки етнічних татар, які проживають у Туреччині, принесли до будівлі російської дипломатії чорний вінок на знак протесту проти політики Росії щодо України. За словами одного з лідерів кримських татар Туреччини Тунджера Калкана, його народ ніколи не змириться

з окупацією, тож акції протесту проти анексії півострова триватимуть.

За три роки російської окупації в Криму майже повністю знищено громадянські права і свободи, тож нині півострів може бути довідником з утисків прав людини. Таку заяву зробили віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе на відкритті міжнародного форуму «Крим в умовах окупації: наслідки для України та світу», який відбувся напередодні трагічної дати.

«Майже всі відомі методи боротьби зі свободою окупаційна влада вже застосувала. За оцінками Freedom House, територію Криму оцінюють як невольну. Там зникли безвісти 17 людей, 12 загинули, 39 політв'язнів, 10 з яких засуджено, — сказала посадовець. —

Ці люди постраждали через політичні, ідеологічні переконання, належність до кримськотатарського народу, звичку до свободи слова в Україні, через те, що хотіли залишатися тими, ким були, — громадянами України і вільними людьми у вільному світі».

Окупаційна влада позбавляє кримчан свободи віросповідання, вносить українських активістів у списки терористів, перешкоджає праву на мирні зібрання, переслідує національно-культурні представницькі органи кримськотатарського народу і ЗМІ. Та найцінніше вчинив Кремль, за словами І. Климпуш-Цинцадзе, визнавши Меджліс кримськотатарського народу екстремістською організацією. «Усе це відбувається на тлі перетворення Криму на мілітаризовану зону», — підкреслила вона.

СУСПІЛЬСТВО

Битва за уми

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

«Слідів вилитої вчора крові (коров'ячої чи свинячої) на дверях в Інституті національної пам'яті вже майже не видно. Як не побачити і слідів іншої крові — людської, яка проливалася в цьому будинку з 1918 року, коли тут оселилася київська ЧК. Певен, що ті, хто вчора зробив це, теж прагнуть проливати кров не лише тварин. І наше завдання — не дати цим нащадкам чекістів це знову робити», — написав недавно на своїй сторінці у Фейсбукі голова інституту Володимир В'ятрович. Інцидент стався того дня, коли на самого В'ятровича спробували напасти біля Укрінформу, де він звітував про роботу за минулий рік.

Наша пам'ять — наша зброя

Переконайте солдата, що йому немає за що воювати, — і не треба витратитися на кулі та снаряди. Росія завпевняє нас, що України ніколи не було, що ми брати, що українська мова — лише діалект російської. Сталін і Ленін — великі уми й геніяльні державні діячі й полководці, Голодомор — недолуге трактування неврожаю.

Не піддатися на ці казочки допомагає нам наша національна пам'ять. На сторожі якої зокрема покликаний стояти Український інститут національної пам'яті (УІНП). УІНП — невелика державна установа, у штаті якої лише чотири десятки осіб. Але працюють якісно, вміють обирати пріоритети. Це добре видно на прикладі роботи зі звільнення України від зловісної спадщини тоталітаризму.

Розроблені за участі інституту чотири тематичні закони стали чинними 21 травня 2016-го. Розпочалися масштабне очищення публічного простору від тоталітарної символіки й переосмислення радянського минулого. «Найважливіше в цій кампанії — щоб українці остаточно дали належну оцінку злочинам тоталітарних режимів і залишили в минулому тоталітарні практики. Зміни мають відбуватися передовсім у свідомості, у наших головах», — каже Володимир В'ятрович.

На основі пропозицій громад і рекомендацій інституту Верховна Рада перейменувала 25 районів і майже тисячу населених пунктів. Майже 70 повернуто назви, які надали свого часу корінні народи та національні громади України: кримські татари, болгар, греки, євреї та інші. В АР Крим більшість пе-

рейменовань — це відновлення історичної топоніміки, стертої з карти сталінським режимом після депортації кримських татар у 1944 році.

Однак лише третина населених пунктів повернула собі історичні назви. Решта обрала нейтральні на кшталт Степове чи Виноградне. «Ми все ще боїмося своєї історії», — зазначив з цього приводу В'ятрович. Чому? Не хочеться усвідомлювати себе жертвами? Холодне серце від розуміння, якими страшними були і можуть бути часи та долі? Соромно визнати, що думки і вчинки нинішніх керманівчів далекі від чеснот предків? Чи це банальна перестраховка: «А раптом влада знову перемениться?»

Переійменовано майже 51,5 тисячі вулиць, провулків, площ. Демонтовано 2389 пам'ятників і пам'ятних знаків, із них 1320 одному з ідеологів радянського тоталітаризму Володимиру Леніну. Принаймні в райцентрах «володек» (так їх називали зокрема на Сумщині) вже не зустрінеш, але в селах, може, де й стоять — точного переліку таких монументів не існує.

Від революції до революції

Серед пріоритетів інституту — увічнення пам'яті учасників українського визвольного руху та захисників незалежності, жертв Голодомору і політичних репресій. Новітня історія поставила завдан-

«Найважливіше в цій кампанії — щоб українці остаточно дали належну оцінку злочинам тоталітарних режимів і залишили в минулому тоталітарні практики. Зміни мають відбуватися передовсім у свідомості, у наших головах».

ня зі збереження пам'яті про протестні акції 2013—2014 років. А сама Революція гідності дала змогу розпочати створення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті. Зокрема тут зосередять документи, які раніше ховали під суворими грифами в архівах радянських спецслужб. Це величезний обсяг інформації — поки що в паперовому вигляді. Зрозуміло, що сучасність вимагає нових підходів і до зберігання, і до надання доступу до цих документів, але на запитання чи планують оцифрування, В'ятрович поки що тільки важко зітхає.

Разом з МОН УІНП сприяє вдосконаленню викладання

ПОСТРАДЯНСЬКА СПАДЩИНА:
ТУГА ПО МИНУЛОМУ
ЧИ ЖАХ?

НАСЛІДКИ КОМУНІЗМУ В УКРАЇНІ

Геноцид:
3,5-7 млн¹
Голодомор
1932-1933

Голод:
1,1-1,5 млн
1921-1923, 1946-1947

Бійці Опору:
153 000
загинув в боях
134 000²
заарештовані

Масовий терор і вбивства:
1 млн під час
«Червоного терору»
1918-1921
300 000 жертв
«Великого терору»
1937-1938
24 000 масові вбивства
політ'язнів
1941

Засуджені до ув'язнення
з політичних мотивів:
56 500
інтелігенція, духовенство
1930-ті, 1944-1953
1 000⁴
дисиденти
1960-ті - 1989

Масова депортація та переселення:
1,22 млн³
колективізація
1929-1930-ті, 1944-1950
360 000
остарбайтерів
відправлено у ГУЛАГ
після 1945
150 000
кримських татар
1944
230 000
родин, що не підтримали
комуністичний режим
1939-1941
327 000³
із Західної України
1939-1954

Загальна кількість постраждалих:
10 000 000¹
1918-1991

1. Число не остаточне.
2. Отримали вирок, убиті чи відправлені у ГУЛАГ.
3. Убиті чи відправлені у ГУЛАГ.
4. Засуджені до тюремного ув'язнення чи відправлені до психіатричних лікарень.

Статистика: Центр досліджень
визвольного руху
Дизайн: Ev Melekhovets

UKRAINE CRISIS
media center

історії в навчальних закладах та організації національно-патріотичного виховання молоді. Зокрема, на сайті інституту можна знайти кілька десятків методичних рекомендацій щодо викладання певних тем, є й добірка цих методик у друкованому та електронному вигляді. Аби у викладачів було бажання вдосконалюватися.

Уміє готувати,
уміє подавати...

У 2016 році інститут докладав значних зусиль до популя-

ції про українців у війську Великого князівства Литовського, козацьке військо, Українських січових стрільців, військо доби Української Держави, Карпатську січ, УПА. Світлина супроводжує інформація про тип військових організацій, чисельність і озброєння військ, методи воєнного мистецтва та найвизначніші битви.

А минулої весни ледь не заїздився на подію в Українському домі. Бо надовго затримався в підземному переході під Європейською площею, який перетворився на інсталяцію «Під саркофагом», нестандартну подачу інформації про наслідки використання мирного атома в умовах тоталітаризму. УІНП, спираючись на таємний раніше документ КДБ, доводить: катастрофи на ЧАЕС було не уникнути. Ще до 26 квітня 1986 там відбулося 5 аварій, 29 аварійних зупинок, 63 відмови обладнання. «Коріння ядерної катастрофи у Чорнобилі — в системі управління країною», — така головна думка інсталяції.

Усі видані інститутом книжки, брошури, плакати та інші інформаційні матеріали можна отримати безкоштовно. Для цього треба лише написати відповідний лист (інструкція — на сайті). Також можна отримати електронні макети цих матеріалів і самостійно їх розмножити.

Що завтра

Цього року відзначаємо 85-ті роковини Голодомору. Цю трагедію досі не визнано геноцидом українського народу, тому УІНП планує докласти максимальних зусиль для виправ-

лення такої несправедливості. Ще одна дата — 100 років від початку Української революції 1917—1920 років.

Через обривання й перекручування радянською, а нині російською пропагандою ці події багато громадян сприймають викривлено. Тож інститут намагається підвищити нашу обізнаність про ці важливі в нашій історії події. Так само як і щодо ролі й діяльності УПА. Цього року відзначитимемо 75-річчя її створення.

Болюче питання — забезпечення належної(!) роботи Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні — Музею Революції гідності.

Хоч капсулу майбутнього музею вже заклад на вулиці Інститутській особисто Президент України, хоч Київська ухвалила перше рішення про відведення землі (але не власне рішення про землевідведення), мінуть ще роки до перерізання стрічки перед новенькими дверима. Тому варто тимчасово розмістити Музей Майдану в Українському домі. Це доцільніше, ніж розвішувати там білизну й шуби під час чергового ярмарку. Оскільки Український дім перебуває у віданні Державного управління справами, перетворити його на експозицію історії Революції гідності дуже легко — досить розпорядження Президента України.

Першу частину експозиції можна було б відкрити вже цієї весни — на початку літа. Належна методична підтримка та науковий супровід Українського інституту національної пам'яті, як завжди, гарантовані на високому рівні.

У Запоріжжі українську мову популяризують з дошкільного віку

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

ПРОГРАМА. У Запоріжжі обговорили обласну програму розвитку та функціонування української мови на 2016—2020 роки.

Обласна рада ухвалила програму — це безумовний позитив, — зазначив заступник голови Запорізької облдержадміністрації Едуард Гугнін. Але питання залишаються. Відповідні місцеві програми

ухвалили в 16 районах області та двох містах обласного підпорядкування. Однак жодного слова не сказали в Новомиkolaївському, Пологівському, Мелітопольському, Приморському районах, а також у Бердянську, Енергодарі та Мелітополі. Це елементарна неорганізованість чи, можливо, принципова позиція?

Запрошуючи учасників заходу до дискусії, посадовець окреслив й інші проблемні моменти функціонування та розвитку української мови

на території області: порушення законодавства щодо вживання мови на носіях зовнішньої реклами, російськомовні спектаклі в недержавних театрах, розповсюдження російської мови в інформаційному просторі тощо.

Народний депутат Ігор Артюшенко так прокоментував ситуацію з мовного питання в Запорізькій області: «Дивлячись на динаміку, бачимо, що ухвалення цієї програми — вже позитивне зрушення, яке

вказує, що ми рухаємося в правильному напрямі».

Приєднався до його оцінки й один з ініціаторів ухвалення програми Олександр Білоусенко, додавши, що аналогічні програми ухвалено лише в трьох областях країни. Особливу увагу він звернув на формування цілісного українськомовного середовища для молоді та дітей.

Приходять учорашні українськомовні школярі із сіл навчатися

в училища та коледжі, а там викладають російською, — каже Олександр Білоусенко. — Або діти, яких виховують в садках з українською мовою, змушені чомусь дивитися в ляльковому театрі російськомовні вистави. Так відбувається розрив мовного середовища, і всі попередні зусилля виявляються марними.

Як зазначив, завершуючи нараду, Едуард Гугнін, програму популяризації української мови фінансують з обласного бюджету.

ГОСТРА ТЕМА

Нелегальні перевізники знищують легальних

ТРАНСПОРТ. Проблему поліпшення автотранспорту пасажирів можна розв'язати спільними зусиллями всіх гілок влади

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Жителів села Калинівка Городищенського району на Черкащині ніколи не балували громадським транспортом. До автотраси відстань 9 кілометрів, отож транзитні автобуси в село не заходять. Раніше селян обслуговував лише один рейсовий автобус із райцентру. Та й того вже давненько не бачать. Зимової пори власник автопідприємства припинив перевезення.

Така ситуація не тільки в цьому селі. Районна влада якось намагається врегулювати питання, однак від того жителями віддалених сіл не легшає. За інформацією начальника обласного управління транспорту, дорожнього господарства та оборонно-промислового комплексу Сергія Чубаня, автопідприємства у Звенигородському та Городищенському районах уже зупинили роботу, а в Драбівському та Чорнобаївському — на межі закриття.

90 відсотків в тині

Як стало відомо з матеріалів недавньої наради в облдержадміністрації, із 855 населених пунктів Черкащини 47 нині не мають автобусного сполучення з районними центрами. Зокрема не забезпечені регулярним транспортним зв'язком з районними центрами окремі сільські населені пункти у Драбівському, Золотоніському, Канівському, Корсунь-Шевченківському, Христинівському, Чигиринському, Чорнобаївському та Шполянському районах. Як вважають в управлінні, частина з них і не потребує такого сполучення, бо жителі мають змогу використовувати шкільні автобуси і транспорт сільськогосподарських підприємств, які орендують землю в районі. Це твердження викликає заперечення й неабияке здивування, адже шкіль-

ний транспорт призначений для підвезення школярів та освітян, а хто бачив автомобіль підприємства, який би підвозив звичайного сільського дядька? Цікаво, що в окремих райдержадміністраціях гадають, ніби люди не потребують регулярних пасажирських автобусних перевезень там, де їх нині немає.

Приміром, ось пояснення одного з керівників Чигиринського району стосовно маленьких сіл та віддалених хуторів: там, мовляв, дуже мало жителів, усі вони користуються попутним, транзитним транспортом. Подібна ситуація і на Канівщині, де не забезпечені громадським транспортом 9 населених пунктів. Ці села, пояснює представник райдержадміністрації, лежать на відстані 300—400 метрів від траси, тому «жителям зручніше користуватися транспортом, який іде повз головною дорогою».

Що тут скажеш? Такі пояснення не задовольнили й голову облдержадміністрації Юрія Ткаченка, який доручив профільному управлінню вивчити та вирішити питання транспортного сполучення у віддалених селах, адже якщо люди скаржаться, то потреба в ньому велика.

На території Черкащини функціонують 549 транспортних маршрутів, які обслуговують 30 підприємств, та 53 приватні підприємці. Раз виникають такі проблеми, цього недостатньо. До того ж, зауважив Сергій Чубань, здебільшого перевізники відмовляються від заїзду в село через незадовільний стан автодоріг на під'їздах і в самих населених пунктах. Як вважає управлінець, слід переглянути маршрутну мережу, щоб автобуси заїжджали до сіл, які цього потребують. Також слід максимально звернути увагу на ремонт автодоріг — і місцевих, і комунальних.

Однак, як виявилось на нараді, проблема не тіль-

На пільговиків перевізники нерідко дивляться зверхньо. Як буде цього разу?

ки в цьому. За словами голови обласної ради Олександра Вельбівця, 90 відсотків транспортних перевезень здійснюють в області нелегально. Звідси й усі інші проблеми: підвищення ціни транспортування, відмова перевозити пільгові категорії пасажирів. З іншого боку, в області немає жодного державного регулювання і підтримки легальних перевізників.

Черкащани обурюються зростанням цін на перевезення. Так, вартість проїзду з обласного центру до Києва зросла за останні місяці на 20 гривень і нині становить 140, вартість проїзду містом у Черкасах зросла з 3 до 4 гривень, тобто на 33%. Однак якість обслуговування не тільки не підвищилася, а й знизилася.

Функцію державного регулювання, на переконання голови облдержадміністрації Юрія Ткачен-

ка, мала б виконувати транспортна інспекція, оскільки органи самоврядування не можуть впливати на приватних перевізників. Законодавство передбачає, що контроль у цій сфері має здійснювати Державна служба України з безпеки на транспорті, однак, як змушені були констатувати очільники області, на сьогодні вона своїх функцій не виконує. Тож легальні перевізники не витримують конкуренції й змушені закривати свої підприємства. А транспортна інспекція, наголосив Олександр Вельбівець, кришле нелегальний бізнес. Обласна влада готова долучитися до забезпечення всім необхідним транспортної інспекції, проте вимагає, щоб з пасажирськими перевезеннями навели порядок. А розпочати слід із призначення керівника інспекції, якого нині немає. Представників депар-

таменту соціального захисту населення облдержадміністрації, громадської організації інвалідів, Спілки ветеранів Афганістану та координаційної ради сил АТО, наголошували учасники наради, необхідно ввести в роботу групу, яка виявляє нелегальних перевізників, оскільки саме представники пільгових категорій населення часто потерпають від порушень правил і норм пасажирських перевезень у районах і містах.

Хто відшкодує витрати на пільговиків?

Останнім часом через фінансову скруту автопідприємства змушені скорочувати кількість маршрутів і рейсів. Тепер нерідко у віддалене село автобус якщо й їде, то хіба що раз на три дні. Як вважають в обласному відділенні ВГО «Всеукраїнська асоціація автомобільних перевізників», боротьба з тінговою системою перевезень відбувається поки що на рівні імітації. І так буде доти, доки в неї будуть високі й малі покровителі.

На жаль, умови, в яких працюють перевізники, розуміють далеко не всі. Нерідко від пільговиків можна почути погрози на адресу водіїв, бувають навіть спроби фізичної розправи з ними, пробують завдати шкоди самому транспортному засобу. Запобігти таким стресовим ситуаціям, через які перевізник може припуститися помилки під час руху автобуса з пасажирами, надзвичайно важливо. І керівники автопідприємств готові сісти за стіл переговорів із громадськими організаціями, які представляють інтереси пільгових категорій населення, зокрема учасників бойових дій в АТО.

Невирішенням для автотранспортників області залишається питання компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих кате-

горій громадян на міжміських внутрішньообласних маршрутах загального користування. Якщо відшкодування за пільговий проїзд у приміській і міській зонах узяли на себе переважно місцеві органи самоврядування, визначивши спільно з перевізниками категорії пільговиків, які мають право на безплатний проїзд, і суми видатків з місцевих бюджетів на їхні перевезення, то міжміські внутрішньообласні перевезення пільговиків усе ще залишаються без компенсаційної підтримки.

Субвенцій з держбюджету вже немає. Тому перевізники можуть розраховувати в цьому разі лише на підтримку обласного бюджету. А ось яким буде механізм відшкодування — це тільки вивчають. Тим часом втрати перевізників через безплатне перевезення пільговиків на міжміських внутрішньообласних маршрутах невпинно зростають. Не перевозити пільговиків вони не мають права — це вимоги закону. Але робити це доводиться їм за власний рахунок. І збитки автотранспортників тут досить значні. Торік вартість перевезення інвалідів війни становила понад 2,1 мільйона гривень, учасників бойових дій — більш як 4,7 мільйона, багатодітних сімей — понад мільйон. Загалом АТП області недорахувалися понад 8 мільйонів гривень.

Досвід відшкодування за перевезення пільгових категорій пасажирів на міжміських, внутрішньообласних та міжобласних маршрутах в інших областях уже є. Приміром, на Полтавщині пішли шляхом надання адресної допомоги не тільки учасникам АТО, а й решті пільгових категорій через управління соціального захисту населення облдержадміністрації. Керівники автопідприємств сподіваються, що це питання вже невдовзі буде вирішено й на Черкащині.

Сучасних сільських баронів судитимуть

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

СПРАВИ ЗЕМЕЛЬНІ. Торік у Запорізькій області вперше в Україні започаткували операцію «Урожай», спрямовану на детінізацію земельних відносин. Основне її завдання — провести моніторинг та обстежити використання товаровиробниками земель сільгосппризначення. А також проаналізувати сплату податків і зборів, визначити справедливую орендну плату, створити єдину актуальну базу даних використання земель усіх форм власності.

Під час моніторингу обстежено 1909 тисяч гектарів землі з 2100 тисяч в області. Виявлено, що 91,3% земель використовували за документами, шість — зовсім не

використовували, а 2,7% використовували без документів. Це попри те, що у шести об'єднаних громадах фактично зросли надходження плати за землю на 2,7 мільйона гривень.

За результатами перевірки збільшено кількість добровільно оформлених найманих працівників на 4415 осіб, ще 6233 було збільшено зарплату. Так легалізовано 28,8 мільйона гривень доходу із зарплати, додатково до бюджету надійшло 12 мільйонів гривень податків і зборів.

Однак за даними заступника директора департаменту агропромислового розвитку Запорізької ОДА Андрія Полякова, не обійшлося без перешкод. Під час операції «Урожай-2016» обласна влада відчула значний спротив місцевих

еліт від окремих політсил, які не зацікавлені в розкритті їхніх багаторічних незаконних земельних схем. Отримані ними за часів попередньої влади величезні масиви сільгоспугідь на пільгових умовах майже в півстолітню оренду нині стримують економічний розвиток новостворених громад. Держава змушена буде субсидіювати ці фінансові втрати з бюджету.

Під час спільних заходів виявлено порушення вимог земельного законодавства, на підставі чого до Єдиного реєстру досудових розслідувань ГУ Національної поліції в Запорізькій області внесено дані про 40 кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним використанням земель, і сучасні земельні барони неодмінно опиняться на лаві підсудних.

«Не ставте на коліна підприємців!»

Євген ПАНТЕЛЕСВ
для «Урядового кур'єра»

КОРУПЦІЯ — ЗАСЬ. Дивна ситуація склалася у Запорізькій області. Вона спричинила конфлікт між місцевими підприємцями та Запорізькою митницею ДФС. Діяльність митників, «руки яких нічого не крали», призвела до того, що значна частина запорізьких підприємців віддала перевагу розмитненню товарів на інших митницях України. А це позбавило Запорізьку область відповідних надходжень до бюджету від податків та зборів. Щоб розібратися в ситуації й повернути підприємців, у Запоріжжі відбулася нарада за участю голови Запорізької ОДА Костянтина Бриля, фахівців митниці ДФС, правоохоронних, судових, контролюючих структур області, а також Держприкордонслужби України.

— Коли спілкуєся з нашими підприємцями, то прошу їх повертатися додому. Адже розмитнювачі товари в інших регіонах, вони насамперед зменшують надходження до обласного бюджету. Завдяки всеукраїнському експерименту, майже 50% коштів перевиконання митного плану спрямовують на відновлення доріг у регіоні, що для нас зовсім не зайве, — наголосив Костянтин Бриль. Він закликав митників «не ставити на коліна підприємців» і висловив упевненість, що пріоритетний напрям Запорізької митниці ДФС на нинішній рік — забезпечення максимального наближення митних процедур до європейських і світових стандартів, їх спрощення на всіх етапах, скорочення впливу людського чинника на результати митного контролю і створення привабливого інвестиційного клімату в регіоні.

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА

Реформа лісової галузі — справа всенародна

Орест ФУРДИЧКО,
академік НААН,
доктор економічних наук,
доктор сільськогосподарських наук,
професор, директор
Інституту агроекології
і природокористування
Національної академії
аграрних наук,
для «Урядового кур'єра»

Лісова політика України щодо реформування лісового господарства та переведення його на засади ринкової економіки вже чверть століття турбує громадянське суспільство, органи влади, науку й бізнес. Це пояснюється тим, що тривалий період у країні набував поширення й розвитку старий радянський принцип у лісовому господарстві «Державне управління лісами» замість «Державне управління у галузі лісівництва».

Об'єкт праці — дерева чи земля?

Державне управління лісами зводилося насамперед до управління ресурсами деревини як основної продукції лісівництва, її вилучення з лісових насаджень, а також до централізованого розподілу відповідних лімітів між суб'єктами лісопромислового виробництва на право заготівлі лісових матеріалів залежно від попиту сільського господарства, населення та промисловості.

Натомість державне управління у галузі, на моє глибоке переконання, має зводитися до використання землі (земельних угідь) для вирощування лісу як основної її продукції, реалізації її суб'єктам лісопромислової діяльності для отримання доходу з подальшим забезпеченням лісовідновлення й підтриманням лісових екосистем у стані динамічної екологічної рівноваги. Тож об'єктом праці в галузі лісівництва стає земля, а не ліс і лісова рослинність, використання яких має забезпечувати самокупність і прибутковість землекористування.

В Україні (до речі, у першій із пострадянських держав) у земельному законодавстві визначено облікову категорію «Землі лісогосподарського призначення» замість радянського терміна «Землі лісового фонду». В основі такого поділу лежать кардинально різні аргументи для зарахування земельних угідь до того чи іншого цільового призначення, їхнього обліку і звітності за ними. Ст. 20 Земельного кодексу України встановлює: «Віднесення земель до тієї чи іншої категорії здійснюється на підставі рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень. Зміна цільового призначення земельних ділянок державної або комунальної власності провадиться відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього кодексу». Порівняймо ці норми з пострадянським визначенням, що зберігається в Лісовому кодексі України (ст. 4): «До лісового фонду України належать лісові ділянки, в тому числі захисні насадження лінійного типу площею не менш як 0,1 гектара».

Процитоване — це чинний документ у редакції від 28 грудня 2015 р., який свідчить про нездатність Держлісагентства України встановлювати й регулювати державну екологічну політику в галузі землекористування для здійснення агроекологічного лісівництва. До того ж, це не його повноваження, адже цільове призначення використання земельних угідь за всіх часів було і має залишатися за місцевими органами влади.

З урахуванням здійснюваної в Україні децентралізації влади Держлісагентство має конкретизувати діяльність не стосов-

АКТУАЛЬНО. Суспільство має усвідомлювати виробниче призначення лісових угідь

но формування цільового призначення земельних угідь, а переважно найповнішого використання продуктивності земель, наданих суб'єктам господарювання з агроекологічного лісівництва для вирощування лісу й лісових ресурсів, отримання доходу, охорони земель і навколишнього середовища.

Експорт кругляку — підніжка для підприємця

Досвід централізованого державного реформування лісового господарства за роки незалежності виявився невдалим, призвів майже до розвалу деревообробної й меблевої промисловості, целюлозно-паперового виробництва. Для прикладу: обсяги деревообробної, меблевої й паперової промисловості в Польщі у грошовому вираженні сягають майже 25 мільярдів доларів США, в Україні ж — поки що тільки 2,5 мільярда доларів. У десять разів менше! При цьому площа лісів у двох країнах однакова. Із цього стає зрозумілим, що механізми землекористування для здійснення лісівництва в нашій країні кардинально відрізняються від сусідньої Польщі. І наслідок цього — ганебне намагання Держлісагентства експортувати необроблену деревину (в народному мовленні кругляк), лісоматеріалів низького рівня оброблення, зокрема дров, що зумовлює хронічний дефіцит сировини для суб'єктів бізнесу вітчизняних деревообробних та інших промислових підприємств, не даючи змоги розширювати виробництво та створювати робочі місця. Це відбувається тому, що Держлісагентство фактично монополізувало вилучення деревини з лісонасаджень, виробництво лісових матеріалів (лісозаготівлі), їх переробку і реалізацію, здійснює держконтроль за додержанням нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства.

За такого законодавчого поєднання повноважень і обов'язків Держлісагентства і його органів на місцях не можна провести реформування й переведення його на засади ринкової економіки, тобто на засади ідентифікації землекористування за суб'єктами господарювання в галузі лісівництва і підприємствами інших видів економічної діяльності. І головне — не шляхом посилення згаданого державного управління лісами, а через децентралізацію менеджменту, відмову від унітарного у всій Україні лісівництва з урахуванням місцевих умов його здійснення та попиту на-

нішніх і перспективних для створення й розвитку суб'єктів малого й середнього бізнесу з деревообробки, меблевої та целюлозно-паперової промисловості.

Не доречно в Лісовому кодексі України норма «Право користування лісами» (глава 2, ст. 16), тому що вона належить до внутрішньогосподарського механізму лісівництва, а не землекористування. Це лісівничі норми і правила, отже, їх затверджувати на урядовому рівні — просто невдала практика, якщо не вбачати розмивання відповідальності за корупційні дії відомого й виробничого менеджменту.

Конче необхідним заходом державного рівня має стати децентралізація обліку й ведення звітності ідентифікованими суб'єктами лісогосподарського виробництва та підприємствами (установами) інших видів економічної діяльності, в межах яких є угіддя облікової категорії «Землі лісогосподарського призначення», щодо фінансово-економічних показників їхньої діяльності.

Відповідні зведення показників за суб'єктами господарювання-землекористувачами, а також суб'єктами адміністративно-територіального поділу країни слід надійно опрацювати для районних і місцевих громад, а також їхніх виборних органів, контролю органів фіскальних служб, громадськості, зокрема для обчислення й справляння рентної плати за землю.

Сучасний рівень лісовпорядкування та наявна у відповідних джерелах інформація дає уявлення про стан земельних угідь, їх розподіл за типами лісорослинних умов. Те саме стосується наявності у лісонасаджень запасів стовбурової деревини з їх розподілом за класами віку. Усе це створює сприятливі умови й можливість найповніше використовувати потенційну природну продуктивність земель лісових, зокрема із забезпеченням охорони земель і підтриманням лісових екосистем у стані екологічної рівноваги. Один з неаперечних доказів цього — досвід польського лісівництва, а також матеріали таксації та обліку лісу в Україні, які періодично здійснюються (останній з них проведено станом на 1 січня 2011 року).

На засадах ефективності, самокупності й прибутковості

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування,

а також галузевий менеджмент з питань агроекологічного лісівництва мають усвідомлювати виробниче призначення земель лісогосподарського призначення. Їх використання як природного ресурсу та засобу виробництва має бути ефективним, самокупним і прибутковим.

Найкращим прикладом для реформування лісового господарства в Україні має стати закон «Про ліс» сусідньої Польщі (від 21 вересня 1991 р.) зі змінами, зокрема глава 9 щодо фінансування лісового господарства в державних лісах: «Державні ліси покривають свої видатки із власних доходів і господарюють на засадах фінансової самостійності». Закон установлює порядок оподаткування лісових земель залежно від їх площі з розподілом її за класами бонітету і головними лісоутворювальними породами згідно з матеріалами лісовпорядкування.

Зрештою, органи влади і громадськість мають дійти висновку, що реформування лісового господарства — це їхнє природне право піклуватися про майбутнє свого регіону.

Необхідно відмовитися від ще одного з атрибутів радянської філософії — централізованого управління господарською діяльністю в галузі користування землями лісогосподарського призначення. Те саме стосується відмови від архаїчної системи поділу лісів на численні категорії так званої захищеності, започаткованої ще в колишньому СРСР разом з поділом лісів на групи, що було не властиво українському лісівництву.

Важливо й те, що в лісовому господарстві ще з 1959 року набула поширення практика нехтування лісівничими нормами й правилами за мовчазної згоди галузевих і місцевих органів влади, підміна рубок головного користування рубками іншого змісту, що зводилося до ухиляння від плати за вилучення деревини (так звана попенна плата) як виду рентної плати за використання землі. Нині відмовилися від здійснення таксації лісу в стані росту, що порушує всі наукові засади цього складного фінансового й лісотехнічного заходу й переводить на рейки плати за заготівлю лісових матеріалів замість плати за землю. Допитливі можуть звернутися до статистичних збірників і переконатися, що частка лісових матеріалів з назвою «дрова» у складі загального їх обсягу не піддаєть-

ся будь-якому обґрунтуванню чи поясненню.

Найбільш прикро те, що потребу суб'єктів бізнесу лісопромислової галузі вітчизняних виробників не враховано в будь-яких програмах розвитку лісового господарства, що завдає відчужених збитків не лише їхній діяльності. Залишаються без належного соціально-економічного розвитку регіони й населення багатолісних областей, з високою часткою у складі земельних ресурсів облікової категорії землекористування «землі лісові», зокрема «землі, вкриті лісовою рослинністю». Здається, випали з поля зору галузевих менеджерів і місцевих органів влади українського Полісся і Карпатського регіону принципи щодо використання землі й лісів, ухвалені на Міжнародній конференції в Ріо-де-Жанейро ще у 1992 році: «Наша мета — використовувати землю так, щоб отримувати від цього найбільшу користь», а також «Ліси необхідно використовувати так, щоб забезпечувати соціальні, економічні, екологічні, культурні й духовні потреби сучасного і майбутнього покоління».

Отже, лісову політику мають формувати органи державної влади та органи місцевого самоврядування за участю галузевого менеджменту суб'єктів господарювання з лісівництва, а також менеджменту лісопромислової галузі. Те саме стосується реформування лісового господарства державного лісівництва як галузі рослинництва та землеробства, оскільки землекористування — не відомча монополія, а належить до пріоритетних завдань національного рівня.

І з тим треба рахуватися, тому що рано чи пізно треба буде нинішнім вождям галузі відповідати за заподіяння непоправної шкоди лісовим екосистемам і загальному навколишньому природному середовищу.

Вважаю, що лісову політику України і реформування лісової галузі мають проводити висококваліфіковані фахівці з європейським мисленням, патріоти лісової галузі, а не бездарні випадкові керманічі під патронатом люстрованих христородаців, старих збитих пілотів колишньої злочинної влади Януковича. А органи державної влади, народні депутати України та небайдужа екологічна громадськість мають дати належну оцінку таким безвідповідальним діям, які відбуваються в лісовій галузі.

ОФІЦІЙНО

Інформація Міністерства фінансів України щодо виконання Державного бюджету України за 2016 рік

Макроекономічні умови виконання бюджету

Після відновлення фінансової і макроекономічної стабільності у другій половині 2015 року, в 2016 році вдалося забезпечити економічне зростання.

За даними Державної служби статистики України, зростання реального ВВП протягом 2016 року прискорювалося з 0,1 відсотка у I кварталі до 4,7 відсотка у IV кварталі порівняно з відповідним кварталом 2015 року. За оцінками Мінекономізату, за підсумками 2016 року зростання реального ВВП незначно перевищує прогнозований показник на рівні 2 відсотків, врахований у розрахунок показників бюджету на 2016 рік.

Позитивні тенденції у розвитку вітчизняної економіки в умовах несприятливої зовнішньої кон'юнктури були зумовлені зростанням внутрішнього попиту, насамперед інвестиційного.

Так, за 9 місяців 2016 року обсяги освоєних капітальних інвестицій зросли на 16,4 відсотка проти їх скорочення на 6 відсотків за відповідний період 2015 року.

У 2016 році після дворічного скорочення відновилась тенденція до зростання прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) — за даними Держстату, за 9 місяців 2016 року їх чистий приріст становив 2,6 млрд. дол. США проти відливу у розмірі 1,8 млрд. дол. США за відповідний період 2015 року.

Сприяло відновленню економічного зростання також збільшення споживчого попиту. Так, реальна заробітна плата у 2016 році підвищилася на 9 відсотків, оборот роздрібно-торгівлі збільшився на 4 відсотки.

Розвиток вітчизняної економіки в 2016 році був підтриманий зниженням інфляційного тиску на фоні помірного волатильності обмінного курсу гривні. Зростання споживчої інфляції уповільнилось з 43,3 відсотка у 2015 році до 12,4 відсотка у 2016 році (у вимірі грудень до грудня). В цілому, в 2016 році споживчу інфляцію втримано в межах, близьких до показника, врахованого в розрахунок показників бюджету на 2016 рік — 12 відсотків.

Несприятлива кон'юнктура на світових товарних ринках, торговельні та транспортні обмеження з боку Російської Федерації вплинули на зовнішньоторгівельну ситуацію. Так, за попередніми даними Національного банку України, у 2016 році дефіцит балансу товарів та послуг зріс до 5,6 млрд. дол. США через скорочення експорту товарів на 5,2 відсотка та зростання імпорту товарів на 3,8 відсотка порівняно з 2015 роком.

На фоні несприятливої зовнішньої кон'юнктури основними товарами українського експорту в 2016 році стали продовольчі товари та сировина для їх виробництва, а також чорні та кольорові метали та вироби з них. При цьому, високий урожай зернових культур сприяв нарощенню фізичних обсягів і експорту на 7,4 відсотка, а поступове відновлення роботи металургійної галузі — зростанню фізичних обсягів експорту чорних металів на 6,4 відсотка.

У 2016 році також продовжилась тенденція до зміни географічної структури українського експорту на користь збільшення обсягів експорту до країн ЄС (зріс на 2,4 відсотка порівняно з 2015 роком), що частково компенсувало втрату ринків СНД, у тому числі Російської Федерації (експорт товарів до цих країн скоротився на 22,9 відсотка проти 2015 року).

В цілому, незважаючи на несприятливі зовнішні умови розвитку економіки України, в 2016 році спостерігалася стійка тенденція до зростання вітчизняної економіки, що позитивно впливало на виконання дохідної частини бюджету.

Коригування бюджету 2016 року

Закон України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» було затверджено 25 грудня 2015 року за доходами у сумі 595,2 млрд. грн., видатками — у сумі 667,8 млрд. грн. та граничним розміром дефіциту державного бюджету — у сумі 83,7 млрд. гривень.

При цьому, протягом 2016 року виникла необхідність у коригуванні бюджетних показників, пов'язана із підвищенням соціальних стандартів (зокрема заробітних плат, допомог, пенсій), потребою у збільшенні видатків на компенсацію населенню підвищення тарифів на енергоносії та на підтримку обороноздатності країни.

Так, змінами до бюджету від 19 травня 2016 року було забезпечено додаткове зростання розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати з грудня 2016 року до травня 2016 року на 10,4 відсотка проти затверджених раніше у бюджеті 7 відсотків, а також зростання відповідних соціальних стандартів (пенсій і державних допомог).

Змінами до бюджету від 06 жовтня 2016 року були збільшені видатки на безпеку і оборону на 7,1 млрд. грн., при цьому було скорочено інші видатки на 8,9 млрд. грн. та забезпечено перерозподіл окремих видатків головних розпорядників бюджетних коштів в межах загального обсягу ресурсів держбюджету. Крім того, вищевказаними змінами до закону про бюджет були додатково виділені кошти на:

- реалізацію Закону України «Про державну службу» — 1,4 млрд. грн., з яких 1,0 млрд. грн. — для обласних держадміністрацій;

- фінансування інвестиційних програм та проектів регіонального розвитку через Державний фонд регіонального розвитку — 1,0 млрд. грн.;
- підтримку вугледобувних підприємств — 0,4 млрд. гривень.

З метою компенсації населенню підвищення тарифів на енергоносії змінами до бюджету від 20 грудня 2016 року було додатково збільшено обсяг субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг у сумі 6,8 млрд. гривень.

Змінами до бюджету від 22 грудня 2016 року було додатково передбачено 1 млрд. грн. на своєчасну і в повному обсязі виплату заробітних плат працівникам вугледобувних підприємств.

З урахуванням усіх змін до бюджету 2016 року планові показники доходів державного бюджету були збільшені до 608,0 млрд. грн., видатків — до 681,5 млрд. грн., а граничний обсяг дефіциту державного бюджету не змінився та залишився в межах визначеного програмою МВФ маяка.

Виконання бюджетних показників

Виконання дохідної частини бюджету у 2016 році здійснювалось в умовах змін, внесених у податкове законодавство, спрямованих на покращання адміністрування платежів, створення більш рівних та справедливих умов оподаткування, а також підвищення наповненості бюджету.

Надходження до Державного бюджету України у 2016 році становили 616,3 млрд. грн., що на 81,6 млрд. грн., або на 15,3 відсотка більше ніж у 2015 році (таблиця 1).

До загального фонду державного бюджету за 2016 рік надійшло 574,7 млрд. грн., що на 70,9 млрд. грн., або на 14,1 відсотка більше ніж за 2015 рік. Найбільші надходження до держбюджету у 2016 році становили:

- з податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування — 54,1 млрд. грн., що на 14,4 млрд. грн., або на 36,2 відсотка більше ніж у 2015 році. На збільшення надходжень вплинуло зростання економіки та спрямування до державного бюджету частини податку від сільгоспвиробників, що використовували спецрежим оподаткування податком на додану вартість;
- з податку на додану вартість з ввезених на територію України товарів — 181,5 млрд. грн., що на 42,7 млрд. грн., або на 30,8 відсотка більше ніж у 2015 році, що пояснюється ростом обсягів імпорту товарів без урахування природного газу, вираженому в доларах США, на 12,3 відсотка (за даними Державної служби статистики) та середнього обмінного курсу гривні до долара США (за даними Національного банку України, середньорічний курс гривні до долара США за 2016 рік збільшився на 17 відсотків порівняно з 2015 роком);
- з податку на прибуток підприємств — 54,3 млрд. грн., що на 19,6 млрд. грн., або на 56,3 відсотка більше ніж у 2015 році, що обумовлено очікуванням у 2016 році суттєвим збільшенням прибутку підприємств, зокрема і внаслідок збільшення ціл виробників на 35,7 відсотка (грудень 2016 року до грудня 2015 року) і зміни порядку декларування та сплати податку;
- з податку та збору на доходи фізичних осіб (у т.ч. військового збору і податку на доходи фізичних осіб із доходу у вигляді процентів) — 59,8 млрд. грн., що на 32,7 відсотка, або на 14,7 млрд. грн. більше від аналогічного показника 2015 року, що пояснюється тим, що з 01 січня 2016 року збільшено ставку податку з 15 до 18 відсотків (крім пенсії) та збільшено базу оподаткування в результаті відміни ЄСВ з працівників (3,6 відсотка);
- з акцизного податку з вироблених в Україні підкацизних товарів (продукції) — 55,1 млрд. грн., що на 16,3 млрд. грн., або на 42,1 відсотка більше ніж у 2015 році та обумовлене як збільшенням обсягів виробництва деяких підкацизних товарів (зокрема, за даними Держстату, за 2016 рік порівняно з попереднім роком збільшився обсяг виробництва: тютюнових виробів — на 5,8 відсотка та виноробної продукції — на 6,6 відсотка) так і змінами законодавства (збільшення надходжень зумовлено ростом з 1 січня 2016 року специфічної ставки акцизного податку на тютюнові вироби на 40 відсотків, на нафтопродукти на 13 відсотків, а також ростом курсу гривні до євро на 16,8 відсотка у 2016 році до 2015 року (на нафтопродукти та транспортні засоби ставка акцизного податку встановлена у євро);

Таблиця 1
Доходи Державного бюджету України у 2016 році

Статті доходів	2016 факт	Темп росту до 2015 року, %
Податок та збір на доходи фізичних осіб	59,8	132,7
Податок на прибуток підприємств	54,3	156,3
Податок на додану вартість (збір)	329,9	133,6
Відшкодування ПДВ	-94,9	138,0
Акцизний податок з вироблених в Україні підкацизних товарів (продукції)	55,1	142,1
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підкацизних товарів (продукції)	35,0	143,9
Рентна плата за користування надрами	39,7	107,3
Ввізне мито	20,0	50,2
Кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України»	38,2	61,8
Власні надходження бюджетних установ	34,1	129,1
РАЗОМ ДОХОДІВ	616,3	115,3

— з акцизного податку з ввезених на митну територію України підкацизних товарів (продукції) — 35,0 млрд. грн., що на 10,7 млрд. грн., або на 43,9 відсотка більше ніж у 2015 році, що пояснюється підвищенням ставок, ростом курсу гривні до євро, а також збільшенням обсягів імпорту деяких підкацизних товарів у 2016 році, зокрема нафтопродуктів, на 5,4 відсотка;

— з ввізного мита — 20,0 млрд. грн., що на 19,9 млрд. грн., або на 49,8 відсотка менше ніж у 2015 році, що обумовлено відміною з 1 січня 2016 року додаткового імпортного збору (за 2015 рік за рахунок додаткового імпортного збору до державного бюджету надійшло 25,2 млрд. гривень); без урахування надходжень додаткового імпортного збору у 2015 році надходження ввізного мита у 2016 році зросли на 35,9 відсотка, що пояснюється ростом обсягів імпорту товарів без урахування природного газу, вираженим у доларах США, на 12,3 відсотка (за даними Державної служби статистики) та середнього обмінного курсу гривні до долара США (за даними Національного банку України середньорічний курс гривні до долара США за 2016 рік порівняно з 2015 роком збільшився на 17 відсотків);

— з рентної плати за користування надрами — 39,7 млрд. грн., що на 2,7 млрд. грн., або на 7,3 відсотка більше ніж у 2015 році.

За 2016 рік за загальним фондом державного бюджету відшкодовано ПДВ у сумі 94,4 млрд. грн., що більше за аналогічний показник 2015 року на 26,0 млрд. грн., або на 38 відсотків.

У 2016 році до державного бюджету надійшли кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України» у сумі 38,2 млрд. грн. проти 61,8 млрд. грн. у 2015 році.

У 2016 році Урядом проводилася виважена політика видатків, спрямована в першу чергу на забезпечення обороноздатності держави, своєчасне виконання боргових зобов'язань, фінансування відповідно до планових показників усіх соціальних виплат та допомог.

Касові видатки Державного бюджету України за 2016 рік проведено в обсязі 684,9 млрд. грн., у тому числі за загальним фондом — 642,6 млрд. гривень.

Проти 2015 року видатки державного бюджету зросли на 108,0 млрд. грн., або на 18,7 відсотка (таблиця 2).

У 2016 році на оборону і безпеку держави спрямовано загальний ресурс у сумі 121,3 млрд. грн., що на 25,5 млрд. грн., або у 1,3 рази більше порівняно з 2015 роком.

Видатки державного бюджету на обслуговування державного боргу (за функціональною класифікацією видатків) у 2016 році становили 95,8 млрд. грн., що на 11,3 млрд. грн., або на 13,4 відсотка більше ніж у 2015 році.

У 2016 році Урядом було забезпечено фінансування соціальних видатків відповідно до планових показників. Так, за економічною класифікацією видатків касові видатки державного бюджету на соціальне забезпечення за 2016 рік були здійснені в обсязі 153,3 млрд. грн., що на 49,2 млрд. грн., або на 47,3 відсотка більше ніж у 2015 році, а видатки на виплату заробітної плати та нарахувань для працівників бюджетної сфери становили 105,4 млрд. грн., що на 25,5 млрд. грн., або на 31,9 відсотка більше ніж у 2015 році (таблиця 3).

У Державному бюджеті України на 2016 рік, схваленому Верховною Радою України 25 грудня 2015 року, було передбачено встановлення мінімальної заробітної плати у розмірі: з 1 січня — 1378 гривень, з 1 травня — 1450 гривень, з 1 грудня — 1550 гривень. Однак вже у травні 2016 року відповідними змінами до бюджету було забезпечено додаткове зростання соціальних стандартів, зокрема розмір мінімальної заробітної плати з 1 грудня 2016 року додатково зріс на 50 грн. до 1600 гривень.

Також у 2016 році було суттєво підвищено розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки. Так, його розмір зріс з 1113 грн. у січні 2016 року до 1335 грн. у грудні 2016 року.

Таблиця 2
Видатки Державного бюджету України за функціональною класифікацією у 2016 році

Статті видатків	2016 рік, факт	темп росту до 2015, %
Всього видатків, у тому числі:	684,9	118,7
Загальнодержавні функції (без урахування видатків на обслуговування державного боргу)	22,3	119,6
Обслуговування боргу	95,8	113,4
Оборона	59,4	114,1
Громадський порядок, безпека та судова влада	71,7	131,2
Економічна діяльність	31,4	84,6
Охорона навколишнього природного середовища	4,8	117,7
Житлово-комунальне господарство	0,01	58,2
Охорона здоров'я	12,5	108,9
Духовний та фізичний розвиток	5,0	74,9
Освіта	34,8	115,4
Соціальний захист та соціальне забезпечення	152,0	146,5
Міжбюджетні трансферти	195,4	112,3

За 2016 рік касові видатки державного бюджету на перерахування трансфертів до Пенсійного фонду збільшились проти 2015 року на 47,8 млрд. грн. до 142,6 млрд. гривень.

Станом на 1 січня 2017 року середній розмір пенсійних виплат становив 1828,33 грн., що на 128,82 грн. більше, ніж станом на 1 січня 2016 року.

У 2016 році на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу, які фінансуються за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, спрямовано 47,2 млрд. гривень.

У 2016 році видатки на надання передбачених законодавством пільг та житлових субсидій населенню, які фінансуються за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, становили 46,4 млрд. гривень.

За рахунок цих коштів надано пільги та житлові субсидії населенню на оплату житлово-комунальних послуг на загальну суму 44,1 млрд. грн., придбання твердого палива і скрапленого газу — 2,3 млрд. гривень.

Таблиця 3
Видатки Державного бюджету України за економічною класифікацією у 2016 році

Статті видатків	2016 рік, факт	темп росту до 2015 року, %
Всього видатків, у тому числі:	684,9	118,7

Оплата праці і нарахування на заробітну плату	105,4	131,9
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	6,2	111,0
Продукти харчування	4,5	105,6
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	6,5	116,0
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	8,0	78,9
Соціальне забезпечення	153,3	147,3
Капітальні видатки	26,6	152,4

Бюджетна децентралізація та її результати. Міжбюджетні трансферти 3 2015 року розпочато реформування бюджетної системи в контексті децентралізації та запровадженню нову модель міжбюджетних відносин.

За два роки вдалося впровадити перший етап реформи та досягти декількох важливих результатів:

- знищено фінансову спроможність місцевих бюджетів;
- забезпечено надання якісних суспільних послуг споживачам завдяки розширенню видаткових повноважень органів місцевого самоврядування.

Реформа міжбюджетних відносин та зміни до податкового законодавства сприяли підвищенню рівня фінансового забезпечення місцевих бюджетів та забезпечили формування нових прогресивних відносин у управлінні бюджетними ресурсами, а також створили умови для мотивації органів місцевого самоврядування до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів.

Як результат, у 2016 році місцеві органи влади отримали додатковий ресурс, як на виконання повноважень, які є функціями держави і передані їм на виконання без передачі видаткових повноважень, так і на виконання самоврядних функцій.

Так, до загального фонду місцевих бюджетів за 2016 рік надійшло 146,6 млрд. грн., або 110,7 відсотка до річного обсягу надходжень, затвердженого місцевими радами.

Підтвердженням ефективності бюджетної децентралізації є щомісячне накопичення залишків коштів місцевих бюджетів, обсяг яких станом на 1 січня 2017 року становив 49,8 млрд. гривень. Приріст залишків коштів місцевих бюджетів проти початку 2016 року становив 12,5 млрд. грн., або 35,4 відсотка.

При цьому, органи Казначейства впродовж 2016 року забезпечували своєчасна і повна оплата рахунків, наданих головними розпорядниками коштів місцевих бюджетів.

Окрім суттєво зросли обсяги розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на депозитах.

Так, протягом 2016 року місцевими органами влади було розміщено на депозитах у банках 15,9 млрд. гривень. На кінець бюджетного року всі депозитні кошти повернуто згідно із законодавством на рахунки місцевих бюджетів в Казначействі.

У минулому роках внаслідок існування тимчасових касових розривів місцеві бюджети відчували гостру нестачу коштів для забезпечення своєчасної виплати заробітної плати та фінансування інших захищених видатків, що змушувало їх залучати позики за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку.

У 2016 році порівняно з 2015 роком різькість позик, наданих місцевим бюджетам за рахунок ЄКР, зменшилась майже у 6,3 разу (з 2,2 тисяч до 347 позик), а обсяг позик зменшився у 11 разів (з 1,9 млрд. грн. до 0,2 млрд. гривень).

Зазначені тенденції дають можливість місцевим органам влади забезпечити належне функціонування закладів бюджетної сфери та самостійно вирішувати питання розвитку громад без звернення до центральних органів влади стосовно виділення додаткових коштів з державного бюджету.

В цілому, у 2016 році Урядом забезпечувалося виконання усіх зобов'язань згідно з бюджетним законодавством, зокрема в частині перерахування міжбюджетних трансфертів.

У 2016 році із Державного бюджету України до місцевих бюджетів було фактично надано трансфертів на загальну суму 195,4 млрд. грн., що на 21,4 млрд. грн., або на 12,3 відсотка більше ніж у 2015 році, у тому числі трансфертів із загального фонду — 194,7 млрд. грн., що на 21,5 млрд. грн., або на 12,4 відсотка більше порівняно з 2015 роком, з яких:

- субвенції соціального захисту** — 94,2 млрд. грн.;
- освітня субвенція** — 44,5 млрд. грн.;
- медична субвенція** — 44,4 млрд. грн.;

базова дотация для забезпечення зміцнення податкової спроможності місцевих бюджетів — 4,7 млрд. гривень.

Дефіцит бюджету та державний борг

У 2016 році річний плановий показник дефіциту державного бюджету зі змінами, що включають коригування граничного обсягу дефіциту за спеціальним фондом, внесеними розпорядниками бюджетних коштів, становив 87,2 млрд. гривень. Фактичний Державний бюджет України був виконаний із дефіцитом у сумі 70,3 млрд. гривень.

Державні запозичення у 2016 році здійснено на суму 307,7 млрд. гривень.

Державні зовнішні запозичення за 2016 рік становили 61,3 млрд. грн., з яких 19,0 млрд. грн. — відображення реструктуризації державного та гарантованого державою боргу відповідно до прикінцевих положень закону про державний бюджет та постанов Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 60, від 24.02.2016 № 101, від 27.04.2016 № 309 та від 27.04.2016 № 310; 6,8 млрд. грн. — надходження коштів на впровадження спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів, 35,5 млрд. грн. — надходження від кредитів та випуску облігацій зовнішньої державної позики з метою фінансування державного бюджету.

Від Міжнародного банку реконструкції та розвитку на реалізацію проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» у 2016 році було отримано кредитних коштів на суму 30,0 млн. дол. США.

За кредитним договором, укладеним між Україною та Японським агентством міжнародного співробітництва, до державного бюджету було залучено 37,0 млрд. японських єн (8,8 млрд. гривень).

Міністерство фінансів здійснило випуск облігацій на зовнішніх ринках капіталу у сумі 1,0 млрд. доларів США на термін 5 років під гарантії Сполучених Штатів Америки. Відсоткова ставка становила 1,71 відсотка річних.

У цілому, середньозважена відсоткова ставка за державними зовнішніми запозиченнями у 2016 році становила 1,1 відсотка проти 1,6 відсотка у 2015 році, 1,25 відсотка у 2014 році та 6,18 відсотка у 2013 році.

Державні внутрішні запозичення за 2016 рік дорівнювали 246,4 млрд. грн., з яких: 129,2 млрд. грн. становили випуски облігацій внутрішньої державної позики відповідно до статей 16, 17 закону про державний бюджет.

Для капіталізації ПАТ КБ «Приватбанк» (107,0 млрд. грн.); для капіталізації ПАТ «Державний експортно-імпортерний банк України» (9,3 млрд. грн.);

для надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (7,9 млрд. грн.); для капіталізації ПАТ «Державний ощадний банк України» (5,0 млрд. гривень).

117,2 млрд. грн. — безпосередньо для фінансування державного бюджету.

Загалом у 2016 році середньозважена відсоткова ставка за розміщеними ОВДП становила 9,56 відсотка проти 12,25 відсотка у 2015 році.

Від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації, до загального фонду державного бюджету у 2016 році надійшло 188,9 млн. гривень.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

У березні вдень плющить,
а вночі тріщить

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ. Якщо на Теплому Олексі бджоли зроблять перший обліт, весняний і літній медозбори будуть щедрими

Павло ЛАРІОНОВ
для «Урядового кур'єра»

Як приємно після зимових холодів відчутти щедру тепло березневого сонечка, ласкавий подих південного вітру. На газонах ще подекуди лежить снігове покривало, та це вже ненадовго. На Стрітєння (15 лютого) був теплий сонячний день. Отже, за народною прикметою, весна буде ранньою. Помітні ознаки її наближення демонструє сама природа: на кленах і осиках зарум'янилася зав'язь, зацвіла лісова ліщина, набубнявіли бруньки на бузку, верболіз вкрився сріблястими котиками. Спостерігаючи все це, як не пригадати народне прислів'я: «Бог Ярило бере зиму на вила».

Однак погода впродовж першого весняного місяця часто буває мінливою. Нездаремно старі люди кажуть: «У березні вдень плющить, а вночі тріщить». Що так і буде, прогнозують синоптики-науковці. Мокрий сніг з дощем, нічні приморозки псуватимуть нам весняний настрій до кінця місяця. А ми традиційно звернемося до народних прикмет. Свої прогнози на весну та літо наші прадіди складали, спостерігаючи за станом погоди у такі дні релігійних свят: Віднайдення голови Іоанна Предтечі (9), Євдокії. Явдохи-Плющихи (14), Герасима Грачиного (17), Конона-Городника (18), Сороки, Свято Сорока Святих (22), Теплому Олексі (30).

Свято Іоанна Предтечі знаменне тим, що з цього дня починається масовий приліт птахів. Лишень з'являються на полях перші проталини, з небесної високості вже лінуть дзвінкі трелі жайворонків. До пісень провісників весни незабаром додаються трубні перегуки журавлів, легіт гусей, гамір граків, що починають облаштовувати гнізда. О цій порі в лісі можна почути стрілянину дятлів. Вибиваючи дзьобом гучний дріб на сухій гілці, вони повідомляють суперників, що територія зайнята. Якщо на Іоанна Предтечі день сонячний, а пташині каравани летять високо, весна буде теплою, а літо врожайним.

На Євдокії старі люди не лише спостерігали за прикметами природи, а й проводили обрядові дійства. Зокрема готували з чистого снігу талу воду і вмивали нею дітей, хворих — на здоров'я, на силу. Також напували нею худобу, птицю. Жінки цього дня замовляли пороги, щоб захистити помешкання від пересудів і лихого ока. На порозі стояти не можна — застоїш добробут. Через порі

Пасічники незабаром зможуть пересвідчитися як перезимували їхні годувальниці

НАШ КАЛЕНДАР

1 березня	— День «Нуль дискримінації»
3 березня	— Всесвітній день дикої природи
8 березня	— Міжнародний жіночий день
9 березня	— Народився Т.Г. Шевченко (1814—1861), український поет, художник, мислитель
11 березня	— День землевпорядника
17 березня	— 100 років з часу початку Української революції та з дня утворення Української Центральної Ради (17.03.1917)
18 березня	— День працівників податкової та митної служби України
19 березня	— День працівників житлово-комунального господарства і побутового обслуговування населення
20 березня	— Міжнародний день щастя
21 березня	— Міжнародний день лісів; Всесвітній день людей із синдромом Дауна; Всесвітній день поезії; Міжнародний день Навруз; Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
21—27 березня	— Тиждень солідарності з народами, які борються проти расизму та расової дискримінації; Всесвітній день водних ресурсів
23 березня	— Всесвітній метеорологічний день
24 березня	— Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз; Міжнародний день права на встановлення істини щодо грубих порушень прав людини та гідності жертв
25 березня	— День Служби безпеки України; Міжнародний день солідарності зі співробітниками, утримуваними під вартою і зниклими безвісти; Міжнародний день пам'яті жертв рабства і трансатлантичної торгівлі
26 березня	— День Національної гвардії України
27 березня	— Міжнародний день театру
30 березня	— Теплому Олексі

нічого не передавали — це роз'єднує людей.

Якщо на Явдохи відліга, «кури води нап'ються», то на Юрія Весняного (6 травня) віці першої трави напасуться. Якщо день буде з дощем і теплим вітром — до вологого літа, а якщо морозний, з північним вітром — до холодного літа.

На Герасима Грачиного гамірне чорне птаство дружно береться за спорудження гнізд. Селяться граки колоніями до 20—30 сімейств. Існує повір'я, що той, хто народився цього дня, буде успішним

господарем. Якщо ця людина підбере на землі грачине перо і носитиме його, цей оберіг захистить її від усякого лиха. Якщо граки завершать облаштування колонії протягом кількох днів, весна буде ранньою; якщо час будівництва гнізд розтягнеться до тижня — затяжною.

Конон-Городник вважається опікуном хліборобів, особливо дбає про господарів з кінями та волами. Тому власники цих домашніх тварин із цього дня збільшували їм норми вівса та сіна, а самі збиралися до гурту,

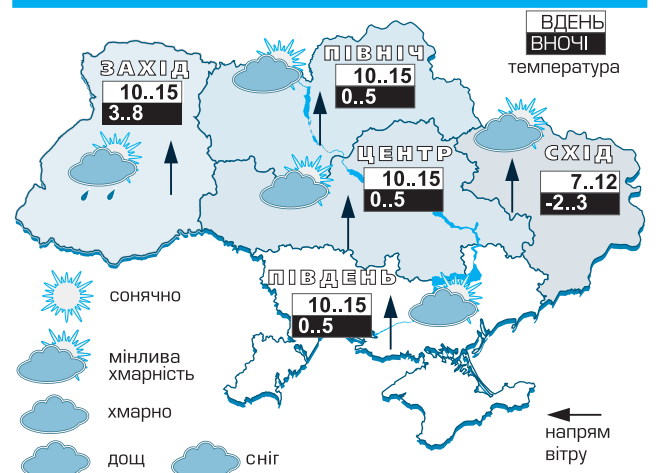
щоб обговорити плани на весняну оранку та сівбу. Жінки в цей час займалися ревізією насіння городни. У закритих парниках закладали розсаду капусти і помідорів. Сонячний день на Конона — літо буде засушливим, та гарно вродять зернові.

За давнім повір'ям, на Сороки з вирію до рідних місць повертаються сорок видів пернатих. Білобока птах-імениниця має покласти на своє гніздо сорок гілочок. Зазвичай господині печуть до свята медяники у вигляді пташок. Їх має бути не менш як сорок. Печивом обдаровують дітей, родичів, сусідів. Якщо цього дня сонце доїдає залишки снігового покриву, влітку будуть гарні сіножаті; якщо день видається холодним, вітряним — у травні ще можливі приморозки, а літо буде посушливим.

На Теплому Олексі особливих релігійних урочистостей не відбувається, але в господарстві щось рубати, різати, палити не слід, «щоб не прогнівити весну». На водоймах і річках скресає крига. Рибалки кажуть, що «на Олексі шука лід хвостом розбиває». Мисливці ж стверджують, що Теплий Олексі «вігання ведмеда з барлоги». Цього дня в гарну погоду пасічники виставляють з омшаників на осоння вулики. Якщо бджоли зроблять перший дружний обліт, весняний і літній медозбори будуть щедрими.

Теплий і сонячний Олексі — провісник ранньої весни та врожайного літа. Сподіватимемося на це. Адже весна не лише пробуджує природу, а й оновлює і відроджує все суще на землі. Пишу ці рядки, а за вікном ніжно вуркочуть голуби, весело цвірінчать горобчики, а синичка раз по раз закликає: «Покинь сани, бери віз!» Здрастуй, весно красна!

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ
НА 1 БЕРЕЗНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 +5	+10 +15	Черкаська	0 +5	+10 +15
Житомирська	0 +5	+10 +15	Кіровоградська	0 +5	+10 +15
Чернігівська	0 +5	+10 +15	Полтавська	-2 +3	+10 +15
Сумська	-2 +3	+7 +12	Дніпропетровська	0 +5	+10 +15
Закарпатська	0 +5	+6 +11	Одеська	0 +5	+8 +13
Рівненська	+3 +8	+7 +12	Миколаївська	0 +5	+10 +15
Львівська	+3 +8	+6 +11	Херсонська	0 +5	+10 +15
Івано-Франківська	+3 +8	+10 +15	Запорізька	0 +5	+8 +13
Волинська	+3 +8	+6 +11	Харківська	-2 +3	+7 +12
Хмельницька	+3 +8	+10 +15	Донецька	-2 +3	+8 +13
Чернівецька	+3 +8	+10 +15	Луганська	-2 +3	+7 +12
Тернопільська	+3 +8	+10 +15	Крим	0 +5	+15 +20
Вінницька	0 +5	+10 +15	Київ	+2 +4	+12 +14

Укргідрометцентр

Польські вчені —
почесні доктори
сумського вишу

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

СПІВПРАЦЯ. У Сумському державному університеті відбулося вручення дипломів «Почесний доктор СумДУ» Мареку Опеляку та Павлу Жуковському — відомим польським ученим із Люблінського технічного університету.

За словами ректора СумДУ Анатолія Васильєва, вклад польських колег у зміцнення співробітництва між двома вишами гідно поцінований високою університетською відзнакою. Адже, починаючи з 2009 року, коли було укладено угоду про співпрацю між українським та польським університетами, напрацьовано потужний алгоритм діяльності, яка принесла відчутні результати.

Так, доктор технічних наук професор завідувач кафедри харчового машинобудування Люблінського вишу Марек Опеляк, який очолював виш з 2008-го по 2012 рік і стояв біля витоків співробітництва, ініціював навчання студентів факультету ЕліТ за технологіями подвійних дипломів, проведення спільних міжнародних конференцій.

А професор Павло Жуковський, який завідує кафедрою електричних апаратів та техніки високих напруг, нині втілює цю ідею на практиці. В аспірантурі з двома науковими керівниками зараз навчаються троє колишніх студентів вишів.

ОГОЛОШЕННЯ

Костянтинівський міськрайонний суд Донецької області (85110, м. Костянтинівка Донецької області, пр. Ломоносова, №157) розглядає цивільну справу за позовом Стороженко М.О., від імені та в інтересах якої діє Стороженко Л.І., до Лапта Р.О., третя особа — Управління служб у справах дітей департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради, про позбавлення батьківських прав. Відповідач у цивільній справі № 233/5577/16-ц — Лапта Роман Олександрович, 09.03.1983 р.н., останнє відоме місце реєстрації: м. Дебальцеве, вул. Железнодорожна, буд. 114 а, кв. 3, викликається у судове засідання на 10-00 год. 03 березня 2017 р. Розгляд зазначеної цивільної справи відбудеться в приміщенні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області (корп. №2, каб. №16).

Відповідачу пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У випадку неприбуття відповідач повинен повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута за його відсутності.

Суддя Т.О. Мартишева